

[Esther Malling Pedersen.]

uddannede Lærere eller Konsulenter. Der kræves her en teoretisk Viden og praktisk Kunnen, som forudsætter en langt grundigere Uddannelse end den, man naturligt søger, naar det kun gælder om at uddanne sig til et Bifag. Der kræves en Uddannelse, som kun kan opnaas paa vore Husholdningsseminarier. Men tillige kræves der af disse Husholdningslærere en menneskelig Indsats af ganske egen Art. De skal ikke alene lede Husholdningsundervisningen for de unge Piger, men de skal ogsaa kunne være noget for de mange Husmødre i vort Land, som med beundringsværdig Elasticitet og Lærelyst ønsker at holde sig à jour med alt det nye, der kommer frem paa Ernæringsens Omraade, og de skal ikke alene kunne yde noget inden for disse praktiske og faglige Felter, men de skal ogsaa kunne virke inciterende paa de ældre og yngre, de kommer i Berøring med i deres Gerning. De skal, kan man godt sige, gennem hele deres Færd være et Vidnesbyrd om det huslige Arbejdes Betydning og om den Arbejdsglæde, dette Arbejde giver. Dette kræver, som sagt, for det første en Uddannelse og en Indstilling af ganske særlig Art, og dernæst et Maal af Tid og Kræfter, som Børneskolens Lærere næppe vil kunne afse fra deres øvrige Arbejde.

Ligesom Skolerne i nogen Maade stilles frit med Hensyn til Etablering af Skolekøkkenundervisning, gives der ogsaa Hjemmene frit Valg mellem at lade deres Pigebørn deltage i Skolens Husholdningsundervisning eller lade denne Undervisning foregaa i Hjemmene, blot Undervisningen bliver forsvarlig. Om denne Bestemmelse vil gøre Mødrene mere aktive, skal jeg ikke kunne sige. Den burde kunne gøre det, fordi det her drejer sig om en Ret, som skulde bevares, men jeg er i alle Tilfælde den højttærede Minister taknemmelig for, at Bestemmelsen staar der. Der findes jo dog endnu Mødre, som betragter det som det naturlige og selvfølgelige, at det er dem, der giver deres unge Døtre den første Vejledning paa det huslige Omraade, og for dem er Vejen vedvarende fri. Her rejser sig saa det lille praktiske Spørgsmaal, under hvilken Form det skal fastslaas, om den Undervisning, Moderen har givet, er forsvarlig, men det maa vel blive det lokale Tilsyns Sag her at finde den passende Form.

Meget vil nu afhænge af, om denne Lov og for øvrigt alle de andre Love, som hænger sammen med den, føres ud i Livet, modtages af Befolkningen og administreres paa den rette Maade, det vil sige administreres i den

Aand, hvori disse Love gives, og modtages saadan baade af Hjem og Samfund, at der skabes en virkelig Forstaaelse for de Problemer, som ligger bag ved denne Lov, og de Problemer, som skabes gennem Loven.

Der er for det første Spørgsmaalet: det huslige Arbejdes Stilling. At dette Arbejde er i Miskredit, er en aabenlys Kendsgerning, lige saa aabenlys som den Kendsgerning, at det er et af de vigtigste og mest uundværlige Arbejder i Samfundet. Men hvorfor er det kommet i Miskredit? Har det virkelig kunnet lade sig gøre, fordi en Flok af de saakaldte moderne unge Piger af Forfængelighedsgrunde eller af andre Grunde rynker paa Næsen ad dette Arbejde? Nej, der maa være og er dybereliggende Aarsager til dette Forhold. Det gælder om, forekommer det mig, at faa Øjnene op for disse Aarsager, saa at man virkelig, saa vidt som det er gørligt, kunde sætte ind for at rette det, som er forkert. Husmoderens Stilling i Samfundets Bevidsthed er igen Aarene undergaaet en betydelig Forandring. Den Overgang fra Hjemmeindustri til Fabrikvirksomhed, som fandt Sted i forrige Aarhundrede, har forvandlet Husmoderens Stilling aldeles revolutionerende; hun blev fra at være Producent og Arbejdsgiver i stor Stil, det vil altsaa sige et højt respekteret og aldeles uundværligt Led i Samfundsmaskineriet, forvandlet til at være Administrator af Ægtemandens Penge — man vil jo uvilkaarligt føje et „kun“ til dette. Men denne Administratorstilling har sin uhyre store Betydning, og det skal ogsaa indrømmes, at der i Samfundet er en stigende Forstaaelse af denne Stillings Betydning; men endnu har den vist ikke faaet den Plads i det offentlige Omdømme, som den fortjener; jeg tror i alt Fald ikke, det er overflødigt at kalde paa yderligere Forstaaelse.

Men der kræves ogsaa i allerhøjeste Grad Forstaaelse fra Hjemmenes egen Side. Det skal igen indrømmes, at der er en voksende Forstaaelse af Husmoderens Betydning og hendes Gernings Værd, men heller ikke mere, end der stadig her kan kaldes paa yderligere Forstaaelse. Der er endnu Ægtemænd — alle de tilstedeværende naturligvis undtaget —, som har den Opfattelse, at det kan ikke være noget Arbejde at „pirke den Smule Mad sammen“; og den Ringeagt, som herigennem kommer til Udtryk, smitter let den øvrige Husstand, har faaet mere end een ung Datter til at foretrække et Arbejde, som der staar mere Respekt om.

Jeg vil gerne i denne Forbindelse udtale